

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Књига IV

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2005.

**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Зборник радова наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу, који представља резултате научноистраживачког рада на Пројекту "Слободе и права човека и грађанина у концепту новог законодавства Републике Србије" одобреног од стране Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије.

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке

Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац;
телефон: (034) 306 - 513, 306 - 504
телефакс: (034) 306 - 540
e-mail: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Станко Бејатовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ПРИПРЕМА: Милош Стојановић

ШТАМПА: ИнтерПринт, Крагујевац

ТИРАЖ: 120 примерака

ISBN: 86 - 80765 - 52 - 7

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	1
----------------	---

Одељак I

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Др Бора Чејовић, редовни професор ОСНОВИ ИСКЉУЧЕЊА ПРОТИВПРАВНОСТИ КРИВИЧНОГ ДЕЛА..	5
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И НОВЕ МЕТОДЕ ОТКРИВАЊА И ИСТРАГЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА.....	29
3. Др Снежана Соковић, редовни професор ИСКУСТВА КОНТРОЛЕ ТЕШКИХ ОБЛИКА КРИМИНАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ПРАВА ЕУ.....	55
4. Др Бранислав Симоновић, редовни професор КОНЦЕПТУАЛНЕ ДИЛЕМЕ, ЛИМИТИ, НЕДОСЛЕДНОСТИ, КРИТИКЕ И СЛАБОСТИ НОВОГ КОНЦЕПТА РАДА ПОЛИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ (COMMUNITY POLICING) С ОСВРТОМ НА ЉУДСКА ПРАВА И СЛОБОДЕ.....	75
5. Др Драгана Петровић, ванредни професор ТЕРОРИЗАМ - МОДЕРНИ ПРИСТУП У ФОРМУЛИСАЊУ ЊЕГОВОГ СМИСЛА И СУШТИНЕ.....	97

Одељак II

ПРАВО СВОЈИНЕ КАО УНИВЕРЗАЛНО ЉУДСКО ПРАВО КАО ОСНОВ ЉУДСКИХ СЛОБОДА

1. Др Нина Планојевић, доцент СТИЦАЊЕ СВОЈИНЕ ОД ТРГОВЦА КОЈИ НИЈЕ ОВЛАШЋЕН НА ПРОДАЈУ.....	131
---	-----

*Одељак III***ФУНКЦИОНИСАЊЕ УПРАВЕ И ЗАШТИТА
ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА**

1. Др Невенка Бачанин ПРАВНА ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ ОД 1835. ДО 1946.	149
2. Др Радоје Брковић, редовни професор ЗАШТИТА ПОЈЕДИНАЧНИХ ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ И РЕШАВАЊЕ ВИШКОВА ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА ЗАКОНУ О РАДУ	159
3. Др Драган Батављевић, ванредни професор БИРАЧКО ПРАВО У УСТАВИМА БИВШИХ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗЕМАЉА И У УСТАВНОЈ ПОВЕЉИ ДРЖАВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА	171
4. Бојан Урдаревић, асистент-приправник СПЕЦИФИЧНОСТ РЕШАВАЊА ТЕХНОЛОШКИХ ВИШКОВА У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	197
5. Зоран Јовановић, асистент-приправник ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА (ОМБУДСМАН) У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	207
6. Дејан Матић, асистент-приправник ПРАВНА ДРЖАВА КАО ОКВИР ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА	221

*Одељак IV***СЛОБОДА ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА НА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ
И УНУТРАШЊЕМ ТРЖИШТУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Др Божин Влашковић, редовни професор ПОНОВНА ПРОИЗВОДЊА ПРОНАЛАСКА И ЗАМЕНА НЕКИХ ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА	233
2. Др Милена Петровић, ванредни професор ДВОЈНО ДРЖАВЉАНСТВО И ЊЕГОВ ЗНАЧАЈ	243
3. Славко Ђорђевић, асистент-приправник МЕРОДАВНО ПРАВО ЗА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ДЕЛИКТЕ СА ЕЛЕМЕНТОМ ИНОСТРАНСТИ - ИЗАБРАНА ПИТАЊА	257

*Одељак V***ПОРЕСКИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ
ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА**

1. Др Предраг Ч. Стојановић, редовни професор ФИНАНСИЈСКИ АРАНЖМАН КАО ПОРЕСКИ ФЕНОМЕН У НЕМАЧКОЈ ТЕОРИЈИ	281
2. Др Нада Тодоровић, доцент ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП ОДРЕЂИВАЊУ ТРЖИШНИХ ЦЕНА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	295
3. Мр Јасмина Лабудовић, асистент-приправник ПОНУДА УСЛУГА ОСИГУРАЊА	307

*Одељак VI***ОСТВАРИВАЊЕ СЛОБОДА УДРУЖИВАЊА ГРАЂАНА**

1. Др Ненад Ђурђевић, редовни професор ПРИВАТИЗАЦИЈА ДРУШТВЕНОГ КАПИТАЛА У УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА И ДРУШТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	325
---	-----

*Одељак VII***СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ**

1. Срђан Владетић, асистент-приправник ПОЈАМ И ПОРЕКЛО ФИДУЦИЈЕ	349
---	-----

*Одељак VIII***СЛОБОДА ЗАВЕШТАЊА**

1. Др Слободан Сворцан, редовни професор СТИЦАЊЕ ПРЕДМЕТА ДОМАЋИНСТВА	359
2. Др Драгица Живојиновић, доцент УТИЦАЈ ПОВРЕДЕ ПРАВА НА НУЖНИ ДЕО НА ПУНОВАЖНОСТ ЗАВЕШТАЊА	369

*Одељак IX***ПРАВО НА ЗАСНИВАЊЕ И ЗАШТИТУ ПОРОДИЦЕ**

1. Др Душица Палачковић, редовни професор МИРНО РЕШАВАЊЕ СПОРОВА ИЗ ГРАЂАНСКОПРАВНИХ ОДНОСА	385
---	-----

IV

2. Милан Марић, асистент-приправник ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ У ПАРНИЦИ	403
3. Вељко Влшковић, асистент-приправник ПРАВО НА МИШЉЕЊЕ ДЕТЕТА	415

Одељак X

СЛОБОДА ТРГОВИНЕ И ПРАВА ПОТРОШАЧА

1. Др Миодраг Мићовић, редовни професор ОГЛАШАВАЊЕ (РЕКЛАМА) - ПОЈАМ И ОГРАНИЧЕЊА	429
2. Бојан Ђокановић, асистент приправник ВЕРТИКАЛНИ СПОРАЗУМИ КАО ОБЛИК НАРУШАВАЊА ФЕР КОНКУРЕНЦИЈЕ	439

Одељак XI

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА У КНЕЖЕВИНИ - КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ И ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ

1. Др Марко Павловић, редовни професор ПРВИ ЗАКОНИ О УДРУЖЕЊИМА И ЗБОРОВИМА И СТРАНКЕ У СРБИЈИ	447
2. Зоран Чворовић, асистент-приправник ПОЧЕЦИ ПРАВА АЗИЛА	461

Одељак XII

МЕЂУНАРОДНИ ОКВИРИ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И УСКЛАЂИВАЊЕ СА НАЦИОНАЛНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ СРЈ

1. Др Иван Чукаловић, редовни професор ПРОБЛЕМ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА И ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА РЕШЕЊА У ДРЖАВНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА	469
---	-----

CONTENT

FOREWORD.....	1
----------------------	----------

Chapter I

HUMAN AND CIVIL RIGHTS AND FREEDOM AND CRIMINAL LAW AT THE REPUBLIC OF SERBIA

1. Bora Cejovic, a full-time professor BASES FOR EXCLUSION OF ILLICITNESS OF CRIMINAL ACT.....	5
2. Stanko Bejatovic, a full-time professor CRIMINAL PROCEDURE ISSUES RELATED TO NEW INVESTIGATION METHODS IN DISCOVERING CRIMINAL ACTS OF ORGANIZED CRIME	29
3. Snezana Sokovic, a full-time professor EXPERIENCES IN CONTROLLING SEVERE FORMS OF CRIMINALITY.....	55
4. Branislav Simonovic, a full-time professor CONCEPTUAL DILEMMAS, LIMITATIONS, INCONSISTENCE, CRITICISM AND WEAKNESSES OF THE NEW CONCEPT OF COMMUNITY POLICING FROM THE POINT OF VIEW OF HUMAN RIGHTS AND LIBERTIES... ..	75
5. Dragana Petrovic, an associate professor TERRORISM – A MODERN APPROACH TO DEFINING ITS MEANING AND ESSENCE	97

Chapter II

PROPERTY RIGHT AS A UNIVERSAL HUMAN RIGHT AND AS A BASIS OF HUMAN FREEDOM

1. Nina Planojevic, a docent ACQUIRING THE OWNERSHIP OVER ASSETS FROM THE SALESMAN WHO IS NOT AUTHORIZED FOR SALE.....	131
--	------------

Chapter III

FUNCTIONING OF ADMINISTRATION AND HUMAN RIGHTS AND FREEDOM PROTECTION

1. Nevenka Bacanin, a full-time professor LEGAL PROTECTION OF LOCAL GOVERNMENT IN SERBIA 1835 -1946.	149
2. Radoje Brkovic, a full-time professor THE PROTECTION OF THE EMPLOYEES' INDIVIDUAL RIGHTS AND SOLVING THE PROBLEM OF MANPOWER SURPLUS ACCORDING TO THE LABOR LAW	159
3. Dragan Bataveljic, an associate professor VOTING RIGHT IN THE CONSTITUTIONS OF FORMER YUGOSLAV STATES AND IN THE CONSTITUTIONAL CHARTER OF THE STATE UNION OF SERBIA AND MONTENEGRO	171
4. Bojan Urdarevic, an assistant beginner SPECIFIC APPROACH TO RESOLVING THE PROBLEM OF TECHNOLOGICAL SURPLUS OF MANPOWER IN THE REPUBLIC OF SERBIA STATE ORGANS AND PUBLIC ENTERPRISES	197
5. Zoran Jovanovic, an assistant beginner THE PROTECTION OF CITIZENS IN THE LEGAL SYSTEM OF THE REPUBLIC OF SERBIA (OMBUDSMAN)	207
6. Dejan Matic, an assistant beginner THE STATE WITH THE RULE OF LAW AS A FRAMEWORK FOR THE REALIZATION OF HUMAN RIGHTS AND LIBER.	221

Chapter IV

FREEDOM OF CONDUCTING BUSINESS OPERATIONS IN ENTERPRISES ON SERBIAN MARKET AND THE EUROPEAN UNION INTERNAL MARKET

1. Bozin Vlaskovic, a full-time professor A REPEATED PRODUCTION OF A PATENT AND CHANGING OF ITS PARTS	233
2. Milena Petrovic, an associate professor DUAL CITIZENSHIP AND ITS SIGNIFICANCE	243
3. Slavko Djordjevic, an assistant beginner THE LAW APPLICABLE IN THE CASE OF TORTS WITH INTERNATIONAL ELEMENTS	257

*Chapter V***TAX SYSTEM AND ECONOMIC STATUS
OF CORPORATE SUBJECTS**

1. Predrag Stojanovic, a full-time professor FINANCIAL ARRANGEMENT AS A TAX PHENOMENON IN GERMAN THEORY	281
2. Nada Todorovic, a docent THEORETICAL AND METHODICAL APPROACH IN DETERMINING THE MARKET PRICE OF SECURITIES	295
3. Mp Jasmina Labudovic, an assistant beginner THE OFFER OF INSURANCE SERVICES	307

*Chapter VI***FREEDOM OF FORMING CITIZEN'S ASSOCIATIONS**

1. Nenad Djurdjevic, a full-time professor PRIVATIZATION OF SOCIAL CAPITAL IN THE CITIZENS' ASSOCIATIONS AND SOCIAL ORGANIZATIONS	325
---	-----

*Chapter VII***FREEDOM OF RELIGION**

1. Srdjan Vladetic, an assistant beginner CONCEPT AND ORIGIN OF TRUST	349
---	-----

*Chapter VIII***FREEDOM OF LEGACY**

1. Slobodan Svorcan, a full-time professor ACQUISITION OF HOUSEHOLD OBJECTS	359
2. Dragica Zivojinovic, a docent THE INFLUENCE OF THE VIOLATION OF THE DOWER RIGHT ON THE VALIDITY OF A WILL	369

*Chapter IX***RIGHT TO ESTABLISH AND PROTECT FAMILY**

1. Dusica Palackovic, a full-time professor PEACEFUL RESOLUTION OF DISPUTES IN CIVIL LAW CASES	385
--	-----

VIII

2. Milan Maric, an assistant beginner	
INTERLOCUTORY QUESTION IN CIVIL SUIT	403
3. Veljko Vlaskovic, an assistant beginner	
THE RIGHT OF THE CHILD TO EXPRESS VIEWS	415

Chapter X

FREEDOM OF TRADE AND CUSTOMER'S RIGHTS

1. Miodrag Micovic, a full-time professor	
ADVERTIZING - THE CONCEPT AND LIMITATIONS	429
2. Bojan Djokanovic, an assistant beginner	
VERTICAL AGREEMENTS AS MEANS OF INFRINGEMENT OF FAIR COMPETITION	439

Chapter XI

HUMAN AND CIVIL RIGHTS AND FREEDOM IN SERBIAN PRINCIPALITY – KINGDOM AND YUGOSLAV STATE

1. Marko Pavlovic, a full-time professor	
THE FIRST LAWS ON ASSOCIATIONS, ASSEMBLIES AND PARTIES IN SERBIA	447
2. Zoran Cvorovic, an assistant beginner	
THE BEGINNINGS OF THE RIGHT OF ASYLUM	461

Chapter XII

INTERNATIONAL FRAMEWORK FOR HUMAN RIGHTS PROTECTION AND HARMONIZATION WITH THE REPUBLIC OF SERBIA LEGISLATION

1. Ivan Cukalovic, a full-time professor	
THE PROBLEM OF MINORITIES AND EUROPEAN INTEGRATION – THE SITUATION IN THE STATE UNION OF SERBIA AND MONTENEGRO	469

